

Regionalna politička podrška

Inicijativa za REKOM dobila je deklarativnu političku podršku najviših predstavnika vlasti i političkih partija. Osnivanje REKOM-a podržali su predsjednici Hrvatske, Crne Gore i Slovenije, Ivo Josipović, Filip Vujanović i Danilo Türk, član Predsedništva BiH, Zeljko Komšić, premijer Kosova, Hashim Tači, brojni ministri, predsjednici najvećih parlamentarnih političkih partija, kao i predstavnici brojnih lokalnih državnih institucija.

Javni zagovarači Inicijative za REKOM

Njihov zadatak je da pridobiju domaće političare da zajedno osnuju REKOM i da time pokažu da su odlučni da regionalnu saradnju grade na temelju činjenica i dijaloga o tome šta se dogodilo u prošlosti. Zdravko Grebo, profesor na Pravnom fakultetu u Sarajevu, BiH Žarko Puhovski, profesor na Filozofskom fakultetu u Zagrebu, Hrvatska Biljana Vankovska, profesorica na Filozofskom fakultetu u Skopju, Makedonija Dino Mustafić, reditelj, BiH Adriatik Kelmendi, novinar, Kosovo Dinko Gruhonjić, novinar, Srbija Duško Vuković, novinar, Crna Gora Dženana Karup-Druško, novinarka, BiH Igor Mekina, novinar, Slovenija Naraša Kandić, braniteljka ljudskih prava, Srbija

Kampanja REKOM za budućnost

Vreme je za političku odluku.

Vreme je za novi korak.

Vreme je za REKOM.

REKOM za budućnost.

Koalicija za REKOM se obraća političarima, tražeći da konkretizuju svoju podršku i da pokrenu procedure kako bi Inicijativa za REKOM postala međudržavni projekat pomirenja.

Informacije o aktivnostima Koalicije za REKOM dostupne su na stranici Inicijative na Internetu, www.zarekom.org i www.perkomra.org, na albanskom, bosanskom, crnogorskom, engleskom, hrvatskom, makedonskom, slovenačkom i srpskom jeziku.

Na društvenoj mreži Facebook, naša adresa je **Za rekom Për komra For recom**

Pridružite nam se.

**Vreme je za odluku.
REKOM za budućnost.**

**Време е за одлука.
Vreme je za novi korak.**

Vrijeme je za budućnost.

Bëj diçka për veten tënde dhe të tjerët.

Вријеме је за нови корак.

Naredi nekaj zase in za druge.

REKOM

Vreme je za REKOM

Inicijativa za REKOM regionalna je i zasnovana na otvorenom dijalogu. Put je ka sveobuhvatnom istorijskom uvidu u zločine koji su počinjeni u neposrednoj prošlosti. Vodi utvrđivanju uloge nacionalnih elita, institucija i pojedinaca u kršenju ljudskih prava.

Sudjenja pred Međunarodnim krivičnim sudom za bivšu Jugoslaviju i pred domaćim sudovima značajno doprinose kažnjavanju počinilaca zločina, ali ne zadovoljavaju potrebu žrtava i društava za pravdom, niti sama mogu da obezbede potpunu sliku o svim žrtvama i ratnim zločinima.

Neophodno je saosećanje sa žrtvama svih naroda na teritoriji nekadašnje SFRJ. Zloupotrebi žrtava u političke svrhe i nadmetanju u viktimizaciji moraju da budu suprotstavljene činjenice.

REKOM ima mogućnost da odlučujuće doprinese prihvatanju činjenica o ratnim zločinima i teškim kršenjima ljudskih prava svih žrtava. Time postavlja osnov obnavljanja poverenja među pojedincima, narodima i državama u regionu.

Već samo pokretanje Inicijative REKOM-a doprinelo je jačanju regionalne solidarnosti sa porodicama nestalih u njihovom nastojanju da saznaju sudbinu i otkriju posmrtno ostatke svojih najbližih.

Šta je REKOM

Regionalna međudržavna komisija, REKOM, utvrđuje i objavljuje činjenice o svim žrtvama ratova 1991-2001. godine na teritoriji nekadašnje SFRJ, tokom tri godine od osnivanja.

REKOM je vansudsko telo koje utvrđuje činjenice u vezi sa genocidom, ratnim zločinima i drugim teškim povredama ljudskih prava, a ne donosi nikakve pravne ocene.

Komisija utvrđuje činjenice o političkim i društvenim okolnostima koje su odlučujuće doprinele izbijanju ratova i ratnim zločinima.

Obaveza je Komisije da napravi poimenični popis svih civilnih žrtava, vojnika, policajaca i drugih pripadnika oružanih formacija i da utvrdi sve relevantne činjenice o okolnostima njihovog stradanja.

REKOM je dužan da prikupi podatke o mestima zatvaranja u toku i u vezi sa ratom. Napraviće sveobuhvatan popis protivpravno zatvorenih, žrtava torture i nečovečnog postupanja.

Komisija je istražno telo ovlašćeno da uzme izjavu od svakoga ko može da pruži relevantne informacije o ratnim zločinima. Poziva pojedince u ličnom svojstvu ili kao predstavnike institucija, političkih grupa, verskih zajednica, profesionalnih udruženja i medija da svedoče pred Komisijom.

Takva Komisija može da doprinese da političke elite i društva u post-jugoslovenskim zemljama prihvate činjenice o ratnim zločinima i drugim teškim povredama ljudskih prava. To istražno telo u saradnji sa zvaničnim komisijama za nestala lica učestvuje u rasvetljavanju sudbine nestalih u vezi sa ratovima.

REKOM daje preporuke za materijalna obeštećenja, izvinjenja, podizanje spomenika, memorijalnih centara i obeležavanje mesta stradanja.

Koalicija za REKOM

Koalicija za REKOM je regionalna mreža civilnog društva koja zagovara osnivanje Regionalne komisije za utvrđivanje i javno saopštavanje činjenica o ratnim zločinima, koji su počinjeni u ratovima na teritoriji nekadašnje SFRJ, od januara 1991. godine do kraja 2001. godine. Čini je 1800 organizacija i pojedinačnih članova/članica, uključujući organizacije za ljudska prava, udruženja žrtava, udruženja porodica nestalih, organizacije mladih, udruženja veterana, medije, verske zajednice, članove porodica žrtava i osobe koje aktivno promovišu suočavanje s prošlošću. Osnovni zadatak Koalicije za REKOM je da jača javnu, medijsku i podršku civilnog društva za osnivanje REKOM-a.

Predlog Statuta REKOM-a

U periodu od maja 2006. godine do marta 2011. godine, Koalicija za REKOM je organizovala 128 konsultativnih sastanaka o zadacima, ciljevima i aktivnostima buduće Regionalne komisije. U tim konsultacijama učestvovalo je oko 6.500 predstavnika civilnog društva i 65 članova pravničke zajednice. Na osnovu predloga učesnika konsultativnog procesa, a imajući u vidu dobra rešenja uspešnih komisija za istinu, Radna grupa za izradu modela REKOM napravila je nacrt predloga Statuta REKOM-a, koji je usaglašen i usvojen na Četvrtro Skupštini Koalicije za REKOM, 26. marta 2011. Time je postao Predlog Statuta Regionalne komisije [REKOM]. Koalicija ga je uputila svim predsednicima država na teritoriji nekadašnje SFRJ, pozivajući ih da u interesu žrtva i budućih generacija zajednički osnuju REKOM koji može da osigura javno priznanje i poštovanje svih žrtava.

543. 870 potpisa podrške

Od 26.aprila do 30. juna 2011. godine, 450 volontera u 15 gradova Bosne i Hercegovine , Crne Gore, Hrvatske, Kosova, Makedonije, Slovenije i Srbije, skupljalo je potpise građana za osnivanje REKOM. Ukupno su dobili 543.870 potpisa podrške, što predstavlja do sada najveću podršku nekoj civilnoj inicijativi i prvo okupljanje građana post-jugoslovenskih zemalja oko jedne zajedničke inicijative. Najveće iznenađenje u kampanji je velika podrška građana (46.000) u Banja Luci. Volonteri su na Kosovu u toku tri nedelje prikupili 100.000 potpisa. U Srbiji je prikupljeno 254.625, u Hrvatskoj 19.874, u Crnoj Gori 31.060, u Sloveniji 5.346, i u Makedoniji 10.059 potpisa.

Međunarodna podrška

Prva podrška je došla od Podkomiteta za ljudska prava Evropskog parlamenta 30. septembra 2009. godine. Tom prilikom, predsednica Podkomiteta, gospoda Heidi Hautala je ocenila „da je ovo prvi put da jedna, ovako važna inicijativa dolazi odozdo prema nama“. U Rezoluciji, usvojenoj 19. januara 2011. godine, Evropski parlament je podržao Inicijativu REKOM kao proces podizanja svesti i pomirenja širom Zapadnog Balkana i pozvao vlade zemalja bivše Jugoslavije da pruže podršku toj civilnoj inicijativi.

Parlamentarna skupština Saveta Evrope je 26. januara 2011. godine usvojila Rezoluciju kojom je posebno istaknuta podrška Inicijativi za REKOM koja ima poziva na javno priznanje i poštovanje svih žrtava.

Evropska komisija je u oktobru 2011. godine, u izveštaju o napretku Srbije u evropskim integracijama ocenila da „inicijative nevladinih organizacija i civilnog društva, kao što je REKOM, igraju važnu ulogu u jačanju pomirenja među građanima u regiji“. Kancelarija Glavnog sekretara UN za ljudska prava, je na sastanku sa predstavnicima Koalicije za REKOM, 15. novembra 2011. godine, dala neupitnu podršku Visokog komesara za ljudska prava Inicijativi za osnivanje REKOM-a. Snažnu podršku Inicijativi za osnivanje REKOM dao je Regionalni biro UNDP-a za Evropu i Zajednicu nezavisnih država, na sastanku sa delegacijom Koalicije za REKOM, 16. novembra 2011. godine. On je istakao spremnost UNDP-a da svoje prisustvo u post-jugoslovenskim zemljama koristi za zagovaranje osnivanja REKOM-a. Prilikom predstavljanja izveštaja „Poslijeratna pravda i trajni mir u bivšoj Jugoslaviji“, 19. marta 2012. godine u Sarajevu, Komesar za ljudska prava Saveta Evrope, Thomas Hammarberg je još jednom podržao osnivanje REKOM-a. Apelovao je na političke elite da što pre započnu ozbiljnu diskusiju o REKOM-u. On je naglasio važnost postojanja jednog zajedničkog narativa i konsenzusa o ključnim činjenicama, te je pozdravio fokusiranje REKOM upravo na proces utvrđivanja činjenica. Prema Hammarbergovim rečima, takav konsenzus ne isključuje poštovanje i razumevanje različitih verzija istine, koje ima svaka etnička zajednica ponaosob, jer je i to jedan od aspekata pomirenja, ali zajednički stav o ključnim činjenicama vezanim za ratna dešavanja devedesetih mora postojati. Evropski parlament je 29. marta 2012. godine usvojio Rezoluciju o napretku Srbije (2011/2886 RSP), dokument koji je pripremio slovenački poslanik Jelko Kacin. U 39. tački Rezolucije, Evropski parlament "izražava podršku inicijativi REKOM u cilju da i dalje pokreće i usmerava proces pomirenja na celom zapadnom Balkanu". Glavni tužilac MKSJ Serge Brammertz je prilikom posete Republici Hrvatskoj, 1. aprila 2012. godine, pozdravio regionalnu inicijativu za utvrđivanje i kazivanje istine: „Inicijative kao što je REKOM važne su zato što ih potiču nevladine organizacije na razini država i pripadnici civilnog društva te mogu nadopuniti rad Haškog suda i lokalnih sudova.“